Kral öldü

HER YERDE KRALDI O tam bir profesyonel, gerçek bir sporcu ve "Futbolun Kralı"ydı. Beşiktaşlılar, Fenerbahçeliler, Galatasaraylılar tüm sporseverlerin kalbinde taht kurmuş. Kral unvanını sadece golleriyle değil, kişiliğiyle de hakketmişti. Kraldı ama mütevazıydı, Kraldı ama efendiydi. Bir dönemde binlerce aile çocuklarına Metin adını vermişti.

Metin Oktay'a gözyaşı

- Türk futbolunun büyük ismi, Avrupa seyircisini bile büyülemiş Metin Oktay, dün sabaha karşı geçirdiği bir trafik kazası sonunda yaşamını yitirdi
- Cumhurbaşkanı Turgut Özal, Oktay'ın eşi Servet Oktay ile ünlü sporcunun yıllardır spor yazarlığı yaptığı Milliyet'in Genel Yayın Yönetmeni Doğan Heper'e birer başsağlığı telgrafı gönderdi

KAHREDEN KAZA Geçtiğimiz günlerde, tekleyen kalbinin markajından kurtulan Kral'ı ölüm otomobilinde yakaladı. Boğaziçi Köprüsü girişinde takla atıp parçalanan araç, Türk futbolunun Metin Oktay'ını aramızdan alırken, geriye bu acı manzara kalmıştı. HABERİ SPOR'DA

'Kral'ın kendi kaleminden yaşam öyküsü

TOP ve BEN 11. sayfada

Futbolumuzun kralını trafik kazasında kaybettik

Metin Oktay öldü

Arkadaşları ile Kuruçeşme'deki Galatasaray Adası'nda geç saatlere kadar birlikte olan Metin Oktay, dün sabaha karşı saat 04.00 sularında evine gitmek için özel otosu ile yola çıktı. Bakım ve onarım nedeniyle tek şeride indirilen Boğaz Köprüsü'nün girişinde koruma bidonlarına çarpan Metin Oktay, bir takla atıp yol kenarında güçlükle duran aracın içinde yaklaşık 20 dakika mahsur kaldı. Çevreden gelenlerin yardımı ile demir yığını haline gelen otomobilin içinden çıkarılan Metin, Haydarpaşa Numune Hastanesi'ne kaldırılırken yolda öldü.

3. Sayfada

ÖYLE BİR ŞUT Kİ...
ABDÜLKADİR YÜCELMAN'ın yazısı
3. Sayfada

EFENDİ KRALDI
HALİT DERİNGÖR'ün yazısı **3. Sayfada**

NE DEDİLER? **3. Sayfada**

Türk futbolu kralını kaybetti

TRAFİĞİN KURBANI OLDU

Arkadaşları ile Kuruçeşme'deki Galatasaray Adası'nda geç saatlere kadar birlikte olan Metin Oktay, dün sabaha karşı saat 04.00 sularında evine gitmek için özel otosu ile yola çıktı. Bakım ve onarım nedeniyle tek şeride indirilen Boğaz Köprüsü'nün girişinde koruma bidonlarına çarpan Metin Oktay, bir takla atıp yol kenarında güçlükle duran aracın içinde yaklaşık 20 dakika mahsur kaldı. Çevreden gelenlerin yardımı ile demir yığını haline gelen otomobilin içinden çıkarılan Metin, Haydarpaşa Numune Hastanesi'ne kaldırılırken yolda öldü.

TEK BAŞINAYDI— Türk futbolunun unutulmaz yıldızı Metin Oktay takla atan arabasının içinde tek başınaydı.

TÖREN BUGÜN

Metin Oktay için bugün Galatasaray Kulübü, Ali Sami Yen Stadı'nda bir tören düzenleyecek. Oktay'ın cenazesi sabah saat 10.00'da stada getirilecek. Daha sonra spor yazarlığı görevini sürdürdüğü Milliyet gazetesi önünde de bir tören yapılacak. Ardından cenaze Fatih Camii'ne götürülecek ve öğle namazı sonrası Kozlu'da toprağa verilecek.

Metin, ölümüne vurdu

Spor Servisi — Türk futbolunun unutulmaz yıldızı, **"taçsız kral"** Metin Oktay (55), önceki gece geçirdiği trafik kazası sonucu hayatını yitirdi.

Galatasaray'ın ve milli takımın eski futbolcusunun ölümüne yol açan kaza önceki gece 1. Boğaz Köprüsü'nde meydana geldi. Arkadaşları ile Kuruçeşme'deki Galatasaray Adası'nda gece geç saatlere kadar birlikte olan Oktay, 04.00 sularında evine gitmek için 35 U 7587 plakalı özel aracı ile yola çıktı. Bakım ve onarım nedeniyle tek şeride indirilen Boğaz Köprüsü'nün girişinde koruma bidonlarına çarpan Oktay takla atıp yol kenarında güçlükle duran otomobilinin içinde yaklaşık 20 dakika mahsur kaldı. Çevreden gelenlerin yardımı ile demir yığını haline gelen aracın içinden çıkarılan Oktay, Haydarpaşa Numune Hastanesi'ne kaldırılırken hayata gözlerini yumdu. Ölüme, kaza sırasında kafa ve göğüs kafesine gelen darbelerin neden olduğu öğrenildi. Olayı duyar duymaz hastaneye koşan Oktay'ın yakınları kazaya kalp krizinin yol açmış olabileceğini belirttiler. Oktay bir süre önce kalp krizi geçirmiş ve tedavi görmüştü. Bu arada doktorlar Metin Oktay'ın kaza sırasında alkollü olabileceğini bildirdiler.

Metin Oktay'ın ölüm haberi dün sabah tüm spor ve basın camiasında şok etkisi yarattı. Galatasaray Kulübü ile spor yazarı olarak çalışmakta olduğu Milliyet gazetesinin telefonları susmak bilmedi... Fenerbahçe ve Beşiktaş Kulübü başta olmak üzere Türkiye'nin çeşitli kulüplerinden Galatasaray'a başsağlığı telgrafları geldi.

Galatasaray Kulübü, eski futbolcusu için **"taziyet"** bildirisi yayımlarken bugün Ankara'da

(Arkası 19. Sayfada)

PORTRE METİN OKTAY

Unutulmaz golcü

Metin Oktay 2 Şubat 1936'da İzmir'de doğdu. Gol atmadaki üstün becerisi, voleleri ve kafa vuruşları ile küçük yaşta futbol antrenörlerinin dikkatini çeken **Oktay**, Damlacıkspor'da futbola başladı. Yün Mensucat Spor'da oynarken genç milli takıma seçildi. Aynı yıl İzmirspor'a geçen **Oktay** ilk sezonunda 17 golle gol kralı oldu. 1955'te Galatasaray'a olaylı bir biçimde transfer olan **Metin Oktay**, bu ekipte (A) milli takıma yükseldi, 1955'ten 61'e kadar büyük başarılar kazanan **Metin Oktay** daha sonra İtalya'nın ünlü Palermo takımına rekor transfer ücreti ile geçti. 10 haziran 1959'da F.Bahçe'ye attığı gol ile **'ağları yırtan golcü'** olarak anılmaya başladı. 1 yıl İtalya liginde top koşturan **Metin Oktay** 1962'de yeniden Galatasaray'a döndü. 1962-63 sezonunda 26 maçta attığı 38 golle yıllarca kırılmayan bir rekora ulaştı. **Oktay** aynı yıl Avrupa Gol Krallığı unvanını da elde etmişti. Toplam 608 gole imzasını koyan **Metin Oktay** biri İzmirspor'da olmak üzere tam 10 kez Türkiye gol kralı oldu. 37'si (A) takım olmak üzere toplam 41 kez milli formayı taşıyan **Metin Oktay**, 1969'da futbolu bıraktıktan sonra Galatasaray, Bursaspor'da teknik direktörlük ve yöneticilik yaptı. **'Taçsız Kral 1965'** adlı filmde de oynayan **Oktay** bir süredir spor yazarlığı yapıyordu.

BAYRAKLAŞTI— Metin Oktay, top koşturduğu yıllarda Milli Takımın büyük golcüsü ve milli gururun yeşil sahalardaki sembolüydü.

OMUZLARDA— Metin Oktay, yalnızca Galatasaray'ın değil Türk futbolunun tartışılmaz "Kral"ı idi. Futbol aşkıyla, arkadaşlığıyla, golleriyle Türk futbolunun bir dönemine adını yazdırmıştı. Jübilesinde omuzlarda uğurlanırken, sahalar bir "Kral"ı uğurlamanın hüznünü yaşıyordu. Bu hüzün şimdi sonsuz bir acıya dönüştü. Spor camiası artık onu kalbine gömecek.

Öyle bir şut ki...

ABDÜLKADİR YÜCELMAN

18 Aralık 1960. İnönü Stadı'nda Metin Oktay'ın günü. Çünkü Galatasaray, ezeli rakibi Fenerbahçe'yi 5-0 yenmişti ve Metin Oktay 4 gole imzasını atmıştı. İşte o gün Metin Oktay, taç giymişti taraftarının gönlünde. Metin Oktay, sadece taraftarının değil, tüm futbolseverlerin sevgilisiydi. Onu sevmeyen bir tek kişi olsun ben anımsamıyorum. Futbolcusu, yazarı, taraftarı, herkes, hepimiz Metin Oktay'ın birer hayranıydık.

Yıllardan bir gün Galatasaray Rusya'dan dönüyordu. O günlerde eşi Oya Sarı ile bir anlaşmazlığa düşmüştü. Oya Sarı,

(Arkası 19. Sayfada)

Efendi kraldı

HALİT DERİNGÖR

Ölüm yaşamın bir gerçeğidir. Yaşayan her fani bir yıldırım hızı ile bu gerçeğe koşuyor. Cahit Tarancı'nın dizelerinde dile getirdiği gibi, **"Neylersin, ölüm herkesin başında."** Ama kimbilir nerede, nasıl, kaç yaşında, bilinemiyor. Bir bakıyorsunuz ihtiyarlar ölüme gidiyor, ölüm gençlere geliyor. Bunda eşitlik, sıra, plan düşünülemiyor. İşte Metinciğimiz de tam olgunluk çağında 4 tekerlekli bir şeytan arabasının içinde hayatını yitirdi. Bu bir parça haksızlık, ama ne yaparsınız, elden bir şey gelmiyor ki.

Metin Oktay'ın ölüm haberini duyunca inanasım gelmedi. Daha geçen cumartesi, Galatasaray-Ankaragücü devre arası, Doğan Koloğlu'yla beraber üçümüz maçın eleştirisini yapmıştık. Eleştiriden önce **"Ne kadar da gariptir, üçümüzün de saçları bembeyaz. Yıllar ne kadar da**

(Arkası 19. Sayfada)

DÜNYADA BUGÜN
ALİ SİRMEN

Metin Oktay...

Sabah on buçuğa doğru Ali Acar telefonla verdi haberi. Metin Oktay trafik kazasına kurban gitmişti.

İçim burkuldu. Çocukluktan ilk gençlik yıllarına geçerken o zaman tam da yeşil olmayan alanlarda tanımıştım onu ve kısa sürede Galatasaraylılar için olduğu kadar tüm futbolseverler için de bir ilah olmuştu Metin.

İlk kez İzmir'den İstanbul'a geldiğinde, eski Fenerbahçe Stadı'nda oynanan bir hazırlık maçında Metin Oktay'ı izlediğimde lise öğrencisiydim. Benimle aynı yaşta veya birkaç yaş büyük Metin Oktay, daha o zaman bir yıldız olmuştu.

Türkiye'nin gelmiş geçmiş en büyük golcüsüydü o.

Etkinlik ile estetiği Metin kadar iyi kaynaştırmış bir futbolcu değil Türkiye'ye, dünyaya bile az gelmiştir kuşkusuz. En akılalmaz pozisyonlarda attığı goller, aynı zamanda futbolu bir sanat gösterisine, belki de baleye yaklaştıran birer estetik örneğiydiler. Ne yazık ki o zamanlar televizyon ve video olmadığından o gollerin pozisyonları, hareketsiz fotoğraflar olarak geçti arşivlere. Ama fotoğrafın hareketsizliğinde bile hareketin estetiğini seçebilirsiniz.

Fenerbahçe'ye bir maçta attığı dört gol ya da Galatasaray'ın ezeli rakibine oranla oldukça güçsüz olduğu bir dönemde, Özcan'ın kalesinin ağlarını yırtarak sağladığı yengi, Sarı-Kırmızı renklere gönül verenlerin belleklerinden kolay kolay çıkmaz.

Ama Metin Oktay'ı Metin Oktay yapan, güçlü fizik yapısı, golcülükte etkinlikle estetiği olağanüstü birleştirmesinin ötesinde kişiliği, efendiliği, alçakgönüllülüğüydü.

Yoksulluk içinde geçen çocukluk yılları geride kalalı, Galatasaray'a gelip "kral" olalı az bir süre geçmişti. Metin Oktay bir gün gazetelerden birine verdiği bir demeçte, yazar olarak Çetin Altan'ı çok sevdiğini, çünkü onun herkese olanak tanıması, topluma olanak eşitliğinin sağlanması düşüncesini savunduğunu (gerçekten de Çetin Altan o zaman öyle şeyler yazardı) söylemiş ve eklemişti: "Bizim orada o kadar yetenekli arkadaşlar vardı ki ama içlerinden bir tek ben kendimi kurtardım. Eğer onlara da olanak tanınmış olsaydı..."

Alçakgönüllü, efendi kişiliğine uygundu futbolu. Kimseye sövmez, futbol argosuyla çamurluk etmezdi.

Ustalığı yüzünden, karşı takımların korkulu rüyası haline gelmiş olan Metin, her maçta tekme yerdi, onu tutanlar durdurmak için her çareye başvururlardı.

O bu tekmeler karşısında, kızıp bağırmaz, karşısındakine küfretmez, hakeme itiraz yolunu tutmaz, hep fırsatını kollayıp golünü atmaya bakardı.

İşte Metin Oktay'ın bu özellikleri yüzünden, 1961'de Galatasaray'dan Palermo'ya transfer olduğunda, kendisi de gençliğinde futbol oynamış ve futbola çok meraklı olan (ünlü "Fasarya" öyküsünü kim unutabilir ki?) Haldun Taner, Devekuşuna Mektuplar sütununda onu toplumun örnek alması gereken bir kişi olarak gösteriyor ve yukarıdaki niteliklerini sıraladıktan sonra, görevinin gol atmak olduğunun bilincine varmış olan, yağmura, çamura, tekmelere karşın onu yerine getirmeye çalışan ve çoğu zaman da başaran Metin Oktay'ın kişilik yapısındaki insanların artması halinde toplumun daha iyi bir yere varacağını yazıyordu.

Başarılı Metin, Palermo'da fazla kalamadı. O bir duygu adamıydı. Tekrar yuvasına, Galatasaray'a döndü.

1969 yılında futbolu bıraktığında, büyük spor yazarı Doğan Koloğlu, Metin'in yeşil sahalardan erken ayrıldığını ve Galatasaray'ın kendisini arayacağını, yeniden futbola dönmesini isteyeceğini yazmıştı ve gerçekten de haklı çıkmıştı. Bir süre sonra Galatasaraylı yöneticiler, onu tekrar yeşil sahalara döndürmeye boşuna uğraştılar.

Melih Aşık, Metin Oktay ile birlikte oldukları akşamlar, masalarında oturan, etraftan gelenlerin hep onun ünlü gollerini ballandıra ballandıra anlattıklarını, Metin Oktay'ın ise gülümseyip, başını sallayarak ama biraz da dalgın onları dinlediğini söylemişti.

Melih bir gün dayanamamış, sormuş Metin'e:

— Sen sahi bu anlattıkları gollerin hepsini hatırlıyor musun?

— Yok canım, demiş Metin, nereden hatırlayayım? Zaten ben olanları onlar gibi dışardan da görmüyordum ki. Aklım hep oyunda idi ve olaya başka türlü bakıyordum.

Efendi kişiliği, mertliği, görev bilinci ve üstün çabası ile topluma da örnek gösterilen Metin Oktay futbolun bütün güzelliklerini yaşatmış, futbolcunun varabileceği bütün doruklara ulaşmış ve aynı zamanda duygu dolu bir insanın sahalardan uzak kaldığında içine düştüğü dramı da efendiliğinden bir şey yitirmeden yaşamıştı.

Ölümü biraz da bu dramın etkisiyle oldu.

Her şey noktalandı, anılarda, arşivlerde etkinlik ile estetiğin olağanüstü uyumunu sağlamış, eşsiz bir futbolcu, görev bilinci tam, seçkin, değerli bir insan kaldı.

UNUTULMAZ FUTBOLCU İÇİN NE DEDİLER?

O, bir duygu adamıydı

Spor Servisi — Metin Oktay'ın trafik kazası sonucu hayatını yitirmesi tüm yurtta büyük üzüntü yarattı. Başta Cumhurbaşkanı Turgut Özal olmak üzere siyasi parti liderleri ve birçok üst düzey yöneticisi Galatasaray Kulübü ve Oktay'ın ailesine başsağlığı mesajları yolladı.

● **TURGUT ÖZAL** *(Cumhurbaşkanı):* "Kişiliği, centilmenliği, klas futboluyla gönüllerde taht kurmasını bilen ve bugünkü kuşaklara örnek olan, ülkemizi yurtdışında başarıyla temsil eden Metin Oktay'a, Allah'tan rahmet dilerken, sizin, yakınlarınızın, spor ve basın camiamızın acılarını paylaşır, en içten taziyelerimi bildiririm."

● **KAYA ERDEM** *(TBMM Başkanı):* "Türk sporunun unutulmaz isimlerinden çok değerli eski milli futbolcumuz Metin Oktay'ın elim bir trafik kazası sonucunda hayatını kaybettiğini teessürle öğrenmiş bulunuyorum. Futbolcu ve daha sonra da spor yazarı olarak, Türk sporunun gelişmesine büyük katkılar-

(Arkası 19. Sayfada)

TAKIM ARKADAŞLARI ANLATIYOR

Spor Servisi — Metin Oktay'ın ölümü tüm spor camiasında olduğu gibi takım arkadaşları arasında da büyük üzüntü yarattı. Oktay'la birlikte gerek Galatasaray'da ve gerekse milli takımda aynı formayı giyen eski futbolcular, 'O gerçek bir kral, bir duygu adamıydı. Kalbimizde yaşıyor' sorumunu yaptılar. Metin Oktay'la ilgili çok şeyin söylenebileceğini belirten eski futbolcular şöyle konuştular:

● **COŞKUN ÖZARI** *(Galatasaraylı eski futbolcu):* Metin hayattaki en yakın arkadaşlarımın biriydi. Çok iyi bir dosttu. Onun için ona göre Metin Oktay ölmedi, sadece derin bir uykuya daldı. Biz onu sık sık uyandıracağız. O ölmez. Sahalara sığmayan bu büyük insan adamı, gerçek kralı anlatacak söz bulamıyorum. O herkese 'hayat hoştur gerisi boştur' demişti, ama hayat boşmuş.

● **TURGAY ŞEREN** *(Galatasaraylı eski futbolcu):* Metin'i tanımak için yanında yaşamak gerekir. Ben onunla 12 yıl boyunca aynı formayı giyip maça çıktım 12 yıl boyunca tek odada kaldık. Bir sürü futbolcu geldi geçti, ama Metin Oktay gibisi yoktu. O gerçek bir kraldı. Önce insandı sonra futbolcu..

● **GÜRCAN BERK** *(İzmirsporlu - Fenerbahçeli eski futbolcu):* Onunla çocukluk arkadaşıydık. Çorapları beraber dikip sahaya çıkardık. Ölümüne inanmak çok zor.

● **LEFTER KÜÇÜKANDONYADİS** *(Fenerbahçeli eski futbolcu):* Üzüntümü anlatacak ke-

(Arkası 19. Sayfada)

FORMADAKİ TER— Metin Oktay, eski kuşağın onur simgesi sayılan "formasını terleten futbolcu"larındandı. Forma saygısı ve sevgisi, ayakkabısına varana dek bütün futbol giysilerine gösterdiği törensel özen, onu "Kral" yapan özellikler arasındaydı.

Hani arayacaktın Metin Ağabey

TARIK ÖCAL

Uğursuz 12 Eylül'ün, 13'e bağlandığı saatlerde, piyanist arkadaşım Pepe ile Ziya Restoran'ın aşağı barında sonbahar yalnızlığını çorba içerek yaşarken sanki barda ceketini unutmuş bir tavır ile Arda Uskan içeri girdi. Ortalığı toplayan komilere torpil geçip kendisine bir rakı ısmarladı. Kara mizah soh-

(Arkası 19. Sayfada)

Oğlu anlatıyor

Kalp krizi olabilir

Spor Servisi - Türk futbolunun **'kral'ı Metin Oktay** son gecesini Galatasaray'ın Kuruçeşme'deki adasında geçirdi. Yıllarca Sarı-Kırmızılı takıma futbolcu, antrenör ve yönetici olarak hizmet veren **Oktay** gece geç saatlere kadar arkadaşları ve manevi oğlu Rıfat Oktay'la birlikte Kuruçeşme Adası'nda oturdu.

Yoğun ısrarlar karşısında bir iki duble viski içen Oktay'ın kaza yapmadan önce **'alkollü olmadığı'** gerek oğlu ve gerek-

(Arkası 19. Sayfada)

Dünyanın geleceğini yönlendiren beyinlerin tartışmalarını ilk elden izlemek artık elinizde...

NPQ Türkiye
New Perspectives Quarterly
ÜÇ AYLIK TOPLUMSAL ve SİYASAL DÜŞÜNCE DERGİSİ

SON ÇAĞDAŞ YÜZYIL

▾ Üçüncü Binyıl İçin Sorular
- Dinsel Hayalgücünün Kaderi • CZESLAW MILOSZ
- Hiçbir Şey Kutsal Değil mi? • SALMAN RUŞDİ

▾ Kutsalın ve Toprağın İntikamı
- İnsan Yalnız Ekmekle Yaşamaz • LESZEK KOLAKOWSKI
- İnançta Serbest Piyasa • ROCCO BUTTIGLIONE
- Liberalizm Niçin Erdemsizdir? • CHRISTOPHER LASCH
- Çağdaş Anti-Çağdaşlık • MARSHALL BERMAN

▾ Post-Modern Binyılda İnanç
- Birleştirici Bir Düzen Olarak Tanrı • GREGORY BATESON
- Yeni Türe: Global Sorumluluk • HANS KUNG
- Düşmüşlerdeki ve İçimizdeki Kafirler • SEFER EL-HAVALİ
- İslamiyet'te Reform • ABDULLAHİ AHMED AN-NA'IM
- İslamiyet'in Yeni Gündemi • ENVER İBRAHİM
- Akıldan İnanca Kaçış • MARCUS MINUCIUS FELIX

▾ Post-Perestroyka
- Gorbaçov: Mağlup Olan Ermiş • VITALİ KOROTİÇ
- Demokratikleşmeden Geri Dönülemez • BORIS YELTSIN

ve...
JACQUES ATTALİ, EBU HASSAN BENİ SADR, ÖMER NASUHİ BİLMEN, AMOS OZ, AMOS ELON, RAMİ HURİ, YASER ARAFAT, NATHAN GARDELS, ZBIGNIEW BRZEZINSKI, YASUHIRO NAKASONE, LEWIS MUMFORD, VACLAV HAVEL

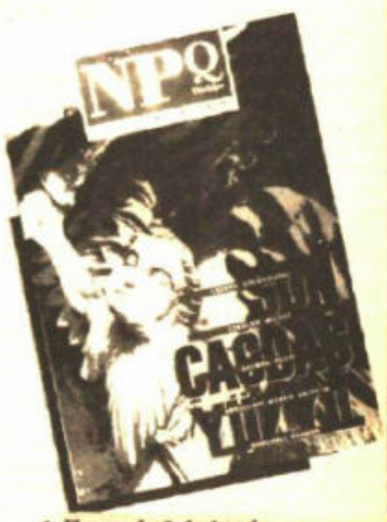

1. Hamur kağıda basılı, büyük boy 80 sayfa, 20.000.- TL.

NPQ Türkiye Babıali Caddesi Sıhhiye Apt. 19-8 Cağaloğlu - İstanbul Tel: 526 39 80

Yılmaz'la Mitsotakis...

(Baştarafı 1. Sayfada)
zorunda kalmışlardı.

Oysa her iki tarafın Kıbrıs'taki görüş ayrılıklarının derinliğini bilmedikleri herhalde söylenemezdi. Onun için her iki hükümet zirveye *'evet'* derken, buna bir de *'ama'* eklemeyi ihmal etmemişlerdi.

Nitekim, Sayın Yılmaz'la hükümetini kurmasından hemen sonra yaptığımız bir görüşmede New York zirvesine ilke olarak olumlu baktığını, ancak gerçekleşmesinin daha önce Kıbrıs'ta belirli gelişmelere bağlı olduğunu belirtmişti. Verdiği izlenim açıkça şuydu: *Zirvenin bu aşamada yapılması kolay değildi.*

Bunun kolay olmayacağına ilişkin izlenim, Başbakan Yılmaz'ın erken seçim kararından sonra daha da güçlendi. Ne seçime gitmekte olan bir başbakan açısından, Kıbrıs gibi son derece duyarlı bir konuda elini ateşe sokmak söz konusu olabilirdi; ne de Atina açısından, 20 Ekim sonrasında durumunun ne olacağı pek belli olmayan bir partinin iktidarıyla masaya oturmak akıllıca bir iş sayılırdı.

Ayrıca Türk tarafının gerçekten iyiniyetli çabalarına karşın, Atina'nın Türkiye'ye karşı *"ya hep ya hiç!"* zihniyetinden bir türlü kurtulamadığını gösteren belirtiler de böyle bir zirveye açılan yola engeller koymaktaydı.

Nitekim dün Atina basınında esen hava, Yunanistan'ın Türkiye'ye karşı ne denli katı bir tutum içinde olduğunu bir kez daha sergilemiştir. Başbakan Mitsotakis, Türk meslektaşıyla yaptığı bir saatlik başbaşa görüşmeden ötürü ülkesinde Kıbrıs ve Ege'yi satmakla suçlanabilmiştir.

Gerçekten şaşırtıcıdır bu durum.

Yunanlı politikacılar ne yazık ki Türkiye'ye karşı kendi yarattıkları olumsuz kamuoyunun bugün tutsağı haline gelmişlerdir. Bu kısır döngüyü kıramadıkları sürece, Türk-Yunan ilişkilerinin normalleşmesini beklemek, düş kurmakla eşanlam taşır.

Başbakan Mitsotakis, kendisine yönelik suçlamalara karşı Paris dönüşü şunları söylemiş:

"Hoşa gitse de gitmese de Türkiye ile diyalog kurulacaktır. Yeni dünya konjonktürü bunu gerektiriyor. Türkiye'yle aramızdaki görüş ayrılıkları ne kadar derin olursa olsun, bunları barış ve dostluk yoluyla çözeceğiz."

Sayın Mitsotakis'in bu görüşüne kimsenin itirazı olamaz.

Bununla birlikte iki noktanın altını çizmek isteriz:

Birincisi, dostlar alışverişte görsün kabilinden görüşme ya da zirvelerden kaçınmaktır. Zira bunların yarattığı düş kırıklıkları ilişkilere zarar veriyor.

İkincisi de *yabancı* tarafların konuya karışmasını önlemek, günlük deyişle hariçten gazel okumaya son vermektir. Özellikle Yunan tarafının bu alışkanlığından vazgeçebilmesi ne iyi olurdu.

Gerçekçi olunabilirse, gereksiz zorlamalardan sakınılırsa, Türkiye, Yunanistan, Kıbrıs Türk ve Rum taraflarının zaman içinde doğru yolu bulacaklarına inanıyoruz.

Yılmaz'ın Gezisinin Ardından

AHMET TAN

PARİS — Mesut Yılmaz'ın Paris gezisi, Türkiye'deki seçim kampanyasına uluslararası bir renk kazandırdı.

Gerçi bir Fransız reklamcısının siyasal parti pazarlamak üzere ilk kez Türk siyaset sahnesine dahil olması ile bir renk belirmişti. Ama Başbakan'ın ilk yurt gezisinin, Avrupa Merkez Sağ Partiler Birliği toplantısına rastlaması, bu rengi çeşitlendirdi.

Ama ne yazık ki Türkiye'ye yeterince yansıyamadı.

Avrupa'nın "kardeş partilerinin" liderleriyle bir araya gelmesi, "Türk-Yunan zirvesinin" gölgesinde kaldı.

ANAP liderinin, seçim öncesinde Avrupa'daki muhafazakâr, liberal ve Hıristiyan Demokrat partilerin liderleriyle görüşmesi, hem partisi, hem Türk siyaseti bakımından daha yararlı olabilirdi. Bu toplantı, Türkiye'de seçimler öncesinde Avrupa'daki değişim rüzgârlarının, "kardeş Avrupa muhafazakâr partilerinin" havasının Türk siyasetine yansımasına olanak verebilirdi.

Avrupa Demokratik Birliği toplantısında, komünizmin çözülüşü ve Yugoslavya'daki, Balkanlar'daki, Baltık ülkelerindeki gelişmeler karşısında yeni Avrupa düzeni gözden geçirildi.

Ancak Yılmaz'ın Yunan "kardeş partisi" Lideri Mitçotakis ile yaptığı görüşme, Avrupa muhafazakârlarının değerlendirmelerinin Türk basınına yansımasını önledi.

Mesut Yılmaz, Paris'e gelirken bir taşla birkaç kuş vurmayı düşünüyordu. Ama bu gerçekleşemedi. Aksilik, ta işin başında ortaya çıktı.

Yılmaz, Mitçotakis'e Paris'teki bu toplantı sırasında ikili görüşme yapmayı önerdiğinde, Türkiye'de seçim kararı alınmamıştı. Asıl vurulacak kuşun kaçmasının nedeni, bu oldu. Yunan Başbakanı, seçimlere gitmesine 40 günden daha az zaman kalan bir başbakanla "kalıcı bir çözüme" gitmek istemedi. Ancak üçüncü ülkelere, ABD'ye ve BM Genel Sekreterliği'ne "uyumsuz" görüntüsü vermekten de kaçındı. Yılmaz'la iki saat baş başa görüşmesi de Türkiye'yi ziyaret etmeyi, dostluk anlaşması imzalamayı kabul etmesi de bu yüzdendi.

Ancak bütün bunlar, seçime endeksliydi ve "ortak sözlü açıklamada" belirtilen çerçeveyle sınırlıydı. Bu çerçeveyi, "bakanlıklararası çalışma grubu" çiziyordu. Bu ise, işin her an çıkmaza sokulmasına pratik olanak tanıyan bir formüldü.

İki ülke başbakanlarının görüşmeleri, elbette yararlı oldu. Bu yararın ilki, dörtlü zirve konusunda "boş umut" beslemekten kurtulunmasıydı. Yılmaz, bunu çok açık biçimde şöyle ifade etti:

"— Taraflar, birbirlerinin pozisyonlarından, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'nin temsilcilerinin yürüttüğü görüşmelerin yine onlar tarafından aktarılması sonucu haberdar oluyordu. Sayın Mitsotakis'le yaptığımız görüşme, aramızdaki görüş ayrılıklarının, BM temsilcilerinin bize yansıttıklarından daha büyük olduğunu ortaya koydu."

Yılmaz ile Mitsotakis'in görüşmeleri, iki ülke arasındaki sorunun yalnızca Kıbrıs olmadığı, Ege Denizi başta olmak üzere öteki pürüzlerin de en azından Kıbrıs kadar tıkanıklık yarattığını ortaya koydu.

Taraflar, kendi kamuoylarına karşı, "Taviz kopardık" görüntüsünden çok, "Taviz vermedik" psikolojisiyle hareket ediyorlar.

Paris'teki Türk-Yunan diyaloğu, bir başka gerçeğin daha belirmesine fırsat oldu. Bunu, Başbakan Yılmaz, "İki ülke olarak mevcut ihtilaflarla yaşayabiliriz" diye ifade etti. Bu elbette "ihtilafları" övgü değildi. Ama bu sözler, iki ülke yurttaşlarının, mevcut sorunların yaratacağı kötümserlikle daha çok hasım bir hale gelmelerini önlemeye yönelikti.

Mesut Yılmaz'ın Paris gezisi, Özal'ın başbakanlığının ilk yıllarındaki görüntüyü yansıtıyordu. Örneğin, bir Türk-Fransız ortak girişimi olan "Banque du Bosphore"un açılmasıydı. Söz konusu bankaya Emlak Bankası, Vakıflar ve Finansbank ortaktı. Açılışta yine Özal'ın ilk dönemlerindeki gibi çok sayıda Türk işadamı bulunuyordu.

Gezide Yılmaz, reklamcı Séguéla ile de görüştü. Ama asıl görüşmeleri kardeşi Turgut Yılmaz ile eski Türk Hava Yolları Genel Müdürü ve ANAP'tan milletvekili adayı Cem Kozlu yürüttü.

ANAP liderinin, seçim kampanyasının toz dumanından iki üç günlüğüne de olsa kendini kurtarıp, Avrupa'daki kendi kardeş partilerinin toplantısına katılması ve onlarla temas kurmasının, umarız Türkiye'deki siyasetin kalitesine olumlu yansımaları olur.

GÖZLEM

UĞUR MUMCU

(Baştarafı 1. Sayfada)
oligarşileri' güçlü çıkacak.

'Barajlı sistem' nedeniyle de bir kısım yurttaşın oyu seçim sandıklarına değil çöp tenekelerine gidecek. Kaldı ki *'seçmen kütükleri'* hiç de sağlıklı değildir. Güneydoğu'da yapılacak seçime de *'serbest seçim'* denemez.

Bu olguları çok açık ve net görmek gerekir.

Önseçim, parti içi demokrasinin *'olmayınca olmaz'* temel koşullarından biridir. Önseçimin *'demokratik'* olabilmesi de büyük ölçüde parti önseçim kütüklerinin sağlıklı tutulmasına bağlıdır. CHP ve SHP'de *'naylon delege sabıkası'* çoktur. Bu yüzden, bu sabıkalar, parti önseçimlerine de ister istemez gölge düşürmektedir.

Açık konuşmak gerekirse, SHP önseçimlerindeki bir başka sakınca *'mezhepçilik, bölgecilik ve Kürtçülük'*tür.

Laz Lazı, Alevi Aleviyi, Çerkez Çerkezi, Arap Arabı, Türk Türkü, Kürt Kürdü yalnızca, Laz, Alevi, Çerkez, Kürt, Arap ve Türk olduğu için tutar ve oyunu bu ırkçı ve etnik özellik nedeniyle kullanırsa *'sosyal demokratlık'* nerede kalacaktır?

Rizeli Rizeliyi, Diyarbakırlı Diyarbakırlıyı, Ankaralı Ankaralıyı, Edirneli Edirneliyi, İzmirli İzmirliyi, Antalyalı Antalyalıyı *'hemşerilik'* ve *'bölgecilik'* nedeniyle tutar ve oyunu bu nedenlerle kullanırsa *'solculuk'* nereye sığacaktır?

Mezhepçiliği, bölgeciliği, Kürtlüğü ve Aleviliği aşamayan hiç kimse solcu, demokrat ve sosyal demokrat olamaz. Çoğulcu demokrasilerde etnik özellikler değil, demokratik nitelikler ağır basar.

Ön seçimlerde bu bilinç SHP'li önseçmenlere yol gösterecek mi?

★★★

Patentli bakan Kahveci'den bir yanıt daha geldi.

Bu patentleri aldığını herkes biliyormuş; gazetelerde bunlar daha önce çıkmış; kendisi ülke için çalışıyormuş; patent olayını ortaya atmakla ben, *hangi yerli ve yabancı firma* sözcülüğüne soyunuyor muşum? Yoksa Yeltsin benim de mi beynimi yıkamış? Devletçi fikirlerinden yoksa vaz mı geçmişim?. Devlet ve ülke çıkarlarını savunuyormuş. Kendisi de çok kahramanmış; kimseden de yılmazmış.

Kahveci, iki ortağı ile birlikte patent alıyor, sonra, bu patent ile üretilecek kasalar için yasa çıkartıyor; TBMM'de soru açıkça sorulduğu zaman gerçeği saklıyor; olay ortaya çıkınca da *"Patentleri ben hayır kurumuna verecektim"* diye çocuk kandırmacalarına başvuruyor.

Kahveci, patenti aldıktan sonra neden bu patenti hayır kurumuna devretmedi? Ya da patenti devlet şirketi TESTAŞ adına tescil ettirmedi? Neden TBMM'de gerçeği gizleme gereği duydu?. Gazetecilere *'patent benimdir'* derken neden bu patenti hayır kurumuna bağışlayacağını söylemedi?

Mini yazarkasa için mucit bakanın başında olduğu bakanlık, *'ihale'* açacak. Çeşitli şirketler Kahveci ve ortaklarının patenti ile yapılacak mini yazarkasa için ihaleye girecekler. *'Dokunmatik seçim makineleri'* için de ihale açılacak, bu ihaleye girecek özel şirketler, bakanın patentini aldığı aracı üretecekler, yüz binlerce seçim sandığı için Kahveci ve ortaklarına para ödenecek.

Olay, belgesiyle ortaya çıktı. Ve tabii, Kahveci ve arkadaşlarına hem *'mini yazarkasa'* hem *'dokunmatik seçim sandığı'* patentleri nedeniyle açılan ömür boyu gelir getirecek kazanç kapıları kapanıverdi.

Patentli Bakan, *"Ben bakan olarak bunu icat ettim, sonra da devlet kuruluşu TESTAŞ'a bu patenti devrettim"* diyebildi mi?..

Naim Sungur ve Önder Kefoğlu uzmanlarla birlikte HEMA'da mini yazarkasa ve dokunmatik seçim makinesi üzerinde çalışıyorlar. Derken, Kahveci, Sungur ve Kefoğlu, hem kasa hem de dokunmatik seçim sandığı için kendi adlarına patent alıyorlar. Mini yazarkasa patenti alındıktan sonra Sungur ve Kefoğlu, TESTAŞ'ın başına geçiyorlar.

Olay ortaya çıkmasa, bu yazarkasa ve ileride de dokunmatik seçim makineleri için ihale açılacak: İhaleyi kazanan şirket ve patent sahiplerine devlet eliyle milyarlar kazandırılacak.

Bunun adı da *'devlet ve ülke çıkarlarını korumak'* olacak...

Kahveci, kimlerin hangi çıkarların sözcülüğüne soyunduğunun yanıtını, patent olayını ortaya çıkaran gazetede değil, ANAP'ın gümrük, altın, sigara, uyuşturucu, silah ve mühimmat kaçakçıları ile hayali ihracatları koruyan ve kollayan ve devlet kuruluşlarını haraç-mezat yabancı şirketlere satan kararname ve yasalarını inceleyerek bulabilir.

Şu TRT ekranlarını açsalar da Kahveci ile şu patent olayını halkın önünde tartışsak.

Patentleri boş bir eldiven gibi mucit bakanın yüzüne fırlatıyoruz.

Hodri meydan patentli bakan!

O, bir duygu adamıydı

(Baştarafı 3. Sayfada)
da bulunan merhum Metin Oktay'a Tanrıdan rahmet diler, ailesi ve yakınlarıyla tüm spor camiamıza en derin taziyetlerimi sunarım."

• **MESUT YILMAZ** *(Başbakan):* Centilmenliği, spor ahlakı ve Türk futboluna yaptığı katkılarla kalbimizdeki yerini daha da sağlamlaştıran Metin Oktay, sporla ilgilenen her Türk gencinin gönlündeki ideal sporcu anlayışına uymaktaydı.

• **ERDAL İNÖNÜ** *(SHP Genel Başkanı):* "Bir zamanlar kafasıyla ayağını birleştirerek or-

Efendi

(Baştarafı 3. Sayfada)
çabuk geçmiş" diye bir espri yapmıştı. Metin Oktay, bu espriye, **"Yok ağabey, sizler benden daha gençsiniz"** diyerek her zamanki efendiliği ile yanıt vermişti...

Eleştiriyi yaptıktan sonra stadın deniz tarafındaki kalesinin sol köşesine baktım. Bir anda Metin'in bir Fenerbahçe maçında attığı ve de ağları yırttığı gol gözlerimin önünde bir sinema şeridi gibi geçti. Bunu düşünürken Metin'in kırışık yüzüne bakarken bir hayli hüzünlenmiştim de.

Metin, buna benzer yüzlerce gol attı, kral oldu, ama onun kadar önemli efendilikte de kraldı. Zamanla o da tahtını bırakıp bir kenara çekildi. Ama bazı krallar gibi hiçbir zaman ayağa düşmeden!

Metin her haliyle insanların belleklerinden hiçbir zaman çıkmayarak kral olarak kalacak, tacını ve tahtını insanların kalbinde bırakarak.

Kalp krizi

(Baştarafı 3' Sayfada)
se arkadaşları tarafından belirtildi. Babası ile geç saatlere kadar Kuruçeşme Adası'nda kalan Rıfat Oktay, **"Babam alkollü değildi. Ertesi gün üstelik kalp elektrosunu çektirmek için hastaneye gidecekti. Kalp krizi geçirdiğini ve trafik kazasına kurban gittiğini sanıyorum. Kader"** dedi.

Metin Oktay, bir süre önce kalp krizi geçirmiş ve Haydarpaşa Göğüs Hastalıkları Hastanesi'nde tedavi görmüştü.

Metin

(Baştrafı 3. Sayfada)
Gençlerbirliği ile karşılaşacak olan futbol takımının sahaya siyah bant takarak çıkacağı ve bu maç öncesi 1 dakikalık saygı duruşunda bulunulacağı öğrenildi.

Ayrıca federasyona diğer lig maçlarında da Oktay için 1 dakikalık saygı duruşunda bulunulacağını açıkladı.

VELİEFENDİ HİPODROMU'NDAN

FİKRET DAĞLIOĞLU

TAHMİNLER

1. KOŞU: F: (1) Hamitağa, P: (6) Kancansan, S: (2) Toros.

2. KOŞU: F: (5) Lymco, P: (3) Karayılan, P: (1) April Joy, S: (2) Bahadır.

3. KOŞU: F: (4) Mimi, P: (1) Good By, P: (2) Umman, S: (5) Adalya.

4. KOŞU: F: (7) İlkşans, P: (6) Begüş, P: (10) Ümitbey, S: (5) Doğangüneş.

5. KOŞU: F: (3) Pamilly, P: (10) Alarko, P: (4) Tender Line, S: (1) Benali.

6. KOŞU: F: (8) Bahtiyar, P: (3) Havuçözü, P: (1) Nüktedan, S: (9) Eray, S: (13) Bankobatur.

7. KOŞU: F: (9) Didar, P: (3) Aral, P: (7) Kerim, S: (11) Arat.

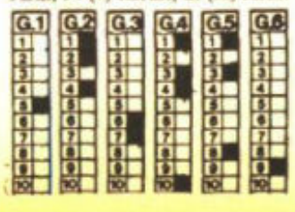

Öyle bir şut

(Baştarafı 3. Sayfada)
onun futbolunu İzmir'de sürdürmesini istiyor ve önüne müthiş bir zenginlik sunuyordu. O ise gönlünü Galatasaray'a kaptırmış gidiyordu. Rusya dönüşü Yeşilköy Havaalanı'ndaydık. Çünkü Metin Oktay karar verecekti. Ya "Oya" ya da "Galatasaray" diyecekti. Havaalanı tarihi bir gün yaşıyordu. O mahşeri kalabalık içinde iki ayrı grup vardı. Bir grupta Oya Sarı ve arkadaşları, öbür grupta Gündüz Kılıç. Herkes "kralı" bekliyordu, onun vereceği kararı. Metin Oktay çok sevdiği Oya'yı seçerse onunla birlikte uçağa binip İzmir'e ya da Baba Gündüz ile Galatasaray'a gidecekti. Metin Oktay uçaktan indi ve doğruca Gündüz Kılıç'ın yanına gitti. Kral kararını vermiş ve "Galatasaray" demişti. Metin Oktay, Baba Gündüz ile otoya binip Galatasaray Kulübü'ne giderken Oya Sarı da biraz sonra uçağa binip İzmir'e uçacaktı.

Metin içine kapanık, insanları seven, mütevazı bir kişiliğe sahipti. Bir topluluk arasında onun varlığı bile hissedilmezdi. Ama o kendini sahalarda hissettiren, milyonları ayağa kaldıran kişi oldu.

Yıllarca gol krallığını kimselere kaptırmadı. O gol koklayan bir taçsız kraldı. Attığı golleri sordulardı ona, anlattı:

"Ben şut atarken direğe bakarım. Top direğe çarparsa tribünlerden 'ah'lar çıkar, top auta giderse 'Vay canına, direği yaladı gitti' derler, gol olursa 'şahane gol, unutulmaz gol' olur."

Metin, bize öylesine bir şut attın ki içimizi deldi geçti. Tıpkı ağları delip geçen golün gibi...

Takım

(Baştarafı 3. Sayfada)
lime bulamıyorum. Metin gibi insancıl futbolcu zor yetişir. Dünyanın en efendi insanıydı. Tam bir beyefendiydi.

• **NACİ ÖZKAYA** *(Galatasaraylı eski futbolcu):* Unutulmaz bir insandı. Ölüm haberine inanamadım. Şoke oldum. Onun yerini kimse dolduramaz. Yıllarca aynı takımda oynadık. Ne diyeceğimi bilmiyorum.

• **BASRİ DİRİMLİLİ** *(F.Bahçeli eski futbolcu):* Olayı duyduğum zaman çok üzüldüm. Yazık oldu. Metin'in Türk sporunda apayrı bir yeri vardır. Büyük kayıp.

• **TANJU ÇOLAK** *(F.Bahçeli futbolcu):* Duyduğum zaman şok oldum, inanamadım. Çok büyük bir kayıp.

Hani arayacaktın

(Baştarafı 3' Sayfada)
bet sürerken, birden bir ışığın düştüğünü hissettik. Sessiz sedasız yanımıza gelip, içkisini yudumlayan adam Metin Oktay'dı. Birdenbire benim ve Arda'nın hatta Rossi'yi de futbolcudan saymayan Pepe'nin gözlerinde ışıklar parladı. Alın size nostaljinin Allah'ı. Otuz yıldır barlarda restoranlarda gitar çalarak geçiririm hayatımı. Kimin ne kadar alkollü olduğunu ben bilmezsem kim bilir? Metin Oktay yanımızdaydı. Raporlar ne derse desin, biz üçümüz kişiliğimizi koyarak söyleyebiliriz ki Metin Oktay önceki gece içkiliydi, ama sarhoş değildi. On bir yıl önce 12 Eylül gecesi, bütün Türkiye sarhoş muydu sanki?

Bizler sanattan konuşuyorduk ya. Onun da gözlerimle seyrettiğim birçok golünün bir sanat eseri olduğunu söyledim. 1960'taki efsanevi maçta İskoçya'ya attığı golü, İstanbul'da bir AKG maçında iki taraftan iki kişi koluna girdiği halde, arkası kaleye dönükken, 90'a taktığı golü anlattım. Ve bunların sırrını sordum. "Ellerini uzat" dedi. İki elimi uzattım. Avuçlarım yere dönüktü. O da ellerimi avucuna aldı. **"Şimdi"** dedi, **"istediğin elini çek ben yakalayacağım."** Ellerimi, Metin Oktay'ın avucundan kurtaramadım. **"İşte"** dedi, **"bu reflekstir bana o golleri attıran"**. Sonra ben de ona parmaklarımla bir gitarcı numarası yaptım. Benim ona şaşırdığım gibi o da benim tek elle alkış sesi çıkarmama bayıldı. **"Bunlar işin fizik tarafı"** deyip Nâzım Hikmet'ten bir şiir okudu. Hiçbirimiz ummazdık. Tabii ummamak, bizim suçumuz. **"İşte bu şiiri bilmeyen ne top oynar, ne gitar çalar, işin özü bu kardeşim"** deyip boynuma sarıldı. Meğer biz futbolculara nasıl bakarsak onlar da biz müzisyenlere öyle bakarmış. Ne çok ortak noktamız varmış oysa ki. Kartımı istedi. **"Yarın seni arayacağım"** dedi. Öpüşerek ayrıldık.

Gitme vakti gelmişti. Yorgunduk. Metin Oktay'ı yarım kalmış içkisiyle barda bırakıp Arda, Pepe ve ben çekip gittik.

Sabah telefon çaldı. Metin Ağabey diye açtım. Pepe'ydi. Pepe'nin güzel sesinden ilk defa nefret ettim. Metin Oktay'ın ölümünü haber veriyordu. Senin karşında son golü yiyen kaleci olmak isterdim, Metin Ağabey, ama son öptüğün insan oldum. Ben yine telefonunu bekliyorum. Sen aramazsan ben nasıl olsa arayacağım.

Kürt temsilcileri Toperi ile görüştü

ANKARA (Cumhuriyet Bürosu) — Irak Kürdistan Demokrat Partisi (IKDP) lideri **Mesut Barzani**'nin temsilcileri **Necirvan Barzani** ile **Muhsin Dızai, dün Ankara'da** Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü **Kaya Toperi** ve Dışişleri Bakanlığı Müsteşarı **Özdem Sanberk** ile birer görüşme yaptılar. Bu arada Türkiye'nin Tahran Büyükelçisi **Ömer Akbel**'in, dün Dışişleri Bakanlığı'na çağrıldığı ve İran birliklerinin sınırdaki gerillaları desteklediği iddialarının şiddetle reddedildiği bildirildi.

Barzani'nin temsilcileriyle yaklaşık üç saat süren bir görüşme yapan Kaya Toperi, **AA**'ya bir açıklama yaptı. Toperi, Necirvan Barzani ve Muhsin Dızai'nin ziyaretlerinin amacının Türkiye'nin Kuzey Irak'taki Kürtler konusunda izleyegeldiği politikaya Barzani'nin şahsi teşekkürlerini Cumhurbaşkanı **Turgut Özal** ve Türk hükümetine iletmek olduğunu belirtti.

Toperi, görüşmede Kuzey Irak'taki Kürtlere yapılacak yardımda hangi ihtiyaç maddelerine öncelik verileceği ve bunların ulaşım şeklinin ele alındığını belirterek Necirvan Barzani'nin görüşmede Türkiye'nin izlediği tutumdan memnuniyetini ve bu tutumun devamını umduklarını belirttiğini bildirdi.

Toperi, görüşmede Necirvan Barzani'nin kendi bölgelerinde PKK'lıların bulunmamasına özen gösterdiklerini ve kendilerinin de PKK ile aralarının iyi olmadığını söylediğini belirtti.

Dışişleri Bakanlığı'ndan Necirvan Barzani başkanlığındaki heyetin temaslarına ilişkin yapılan açıklamada da IKDP heyetinin görüşmelerde Türkiye'nin bölgede barış, huzur ve istikrarın sağlanması konuşundaki rolünün önemini vurguladığı belirtilerek, heyetin 1988 yılında ve 1991 nisan ayında Kuzey Irak'tan Türkiye'ye kaçan sığınmacılara Türkiye'nin gösterdiği insancıl himaye ve sağladığı yardımlar dolayısıyla şükranlarını ifade ettikleri bildirildi.

IKDP heyetine Türkiye'nin komşusu Irak'ta toplumun tüm kesimlerine huzur, güvenlik ve eşitlik içerisinde özgürce yaşayabilecekleri demokratik bir ortamın teessüsünü arzuladığının belirtildiği kaydedilen açıklamada, Türk hükümetinin Kuzey Irak halkına önümüzdeki haftalarda gıda ve ihtiyaç maddeleri yardımında bulunulacağının bildirildiği kaydedildi.

IKDP temsilcisi Necirvan Barzani ise AA'ya yaptığı açıklamada, temaslarının kendisi açısından tatminkâr olduğunu söyledi.

Tahran Radyosu'nun haberine göre Türkiye'nin Tahran Büyükelçisi **Ömer Akbel**, dün İran Dışişleri Bakanlığı'na çağrıldı.

Ekonomik

(Baştarafı 1. Sayfada)
ve finansman kaynağının belirtilmesi gerekir.

2- Vergi sisteminde, yeni vergi koymak veya mevcut vergilerin oranlarında, muafiyet ve istisnalarında yapılacak değişiklikler, siyasi iktidarı oluşturan parti veya partilerin genel seçimler öncesinde ve seçim beyannamelerinde açıklanmış olmalıdır. Bu şekilde açıklanmamış değişiklikler, parlamentoda ancak yüzde 80 çoğunlukla kabul edildikleri takdirde yasalaşmalıdırlar.

3- Siyasi iktidarların iç ve dış borçlarına yıllık sınırlar konmasında zaruret vardır. "İç ve dış borçlar, yıllık devlet gelirlerinin yüzde 10'unu -veya başka bir oranını- aşmaz" gibi bir maddenin anayasaya konması yerinde olur.

4- Açık bütçelerin etkisini hissettirdiği bir başka alan, siyasi iktidara bir monopol yetkisi olarak tanınan **"para basma"** yetkisidir. Anayasaya, yıllık para arzı artış oranını belirleyici bir hüküm konulmalı, örneğin yıllık emisyon artışı mevcut para arzının (veya emisyon miktarının) en çok yüzde 5'i (veya başka bir oran) kadar olabilir denmelidir. Böylelikle çağdaş demokrasileri enflasyon tehdidinden korumak mümkün olabilir.

5- 1982 Anayasası'nın "çalışma ve sözleşme hürriyeti" başlıklı 48. maddesi ile 167. maddesinin aksine yeni anayasada bir siyasi iktidara ekonomik yaşama müdahale yetkisi veren hükümlere yer verilmemesine dikkat edilmelidir.

6- Siyasi iktidarın ekonomiye keyfi müdahalelerinin en önemli kaynağı, "kanun hükmündeki kararnameler" olmuştur. İdeal olan, olağanüstü haller dışında, kanun hükmünde kararname ile düzenleme yapma imkânının kaldırılmasıdır.

7- Kamulaştırma ve devletleştirme işlemleri anayasada belirlenmiş olduğu halde "özelleştirme" konusunda herhangi bir düzenleme mevcut değildir. Bu eksiklik yeni anayasada giderilmelidir.

8- Sayıları, işleyiş biçimleri ve amaçları kamuoyu tarafından izlenemeyen fonlar, ayrıca parlamento tarafından da denetlenememektedir. Bu durum, "yeraltı hükümeti" adı verilen yeni ve ayrı bir yönetim biçimi oluşturmuştur. Ekonomik istikrarı bozan, siyasi iktidar - özel sektör ilişkilerine gölge düşüren bu uygulamanın da önüne geçilmesi gerekir. Bunun için bütçeye "Devletin bütün gelir ve giderleri genel bütçe içinde yer alır ve aynı denetim esaslarına tabidir" şeklinde bir madde konmalıdır.

9- Siyasi iktidarın hem anayasa sınırları içinde kalarak boşluklardan yararlanmasını önlemek hem de ekonomik konularda özel sektörle diyaloğunu sağlamak amacıyla 'ekonomik ve sosyal konsey' adı altında bir anayasal kuruluş oluşturulabilir.

Şehit polisler

(Baştarafı 1. Sayfada)
ben ve meslektaşlarımı görevlerinden alıkoyamayacaklardır. Biz dev bir kuruluşuz" dedi. Polis memurlarının cenazeleri toprağa verilmek üzere uçakla memleketleri olan Ankara ve Sivas'a gönderildi.

Yenibosna'da kahvaltı ettikleri fırında öldürülen Bakırköy Emniyet Amirliği İnfaz Bürosu'nda görevli polis memurları **Ertuğrul Dönmez** (31), **Selahattin Odabaş** (30) ve **Nurtekin Sevimli**'nin (38) cenazeleri dün saat 14.00 sıralarında Cerrahpaşa Adli Tıp Kurumu'ndan çalışma arkadaşlarınca alındı. Saat 14.30 sıralarında Ataköy Ekipler Amirliği'ne getirilen 3 cenaze için bando eşliğinde tören düzenlendi.

Türk bayrağına sarılı 3 polis memurunun tabutları başında aile ve yakınlarının fenalık geçirdikleri ve saldırganlara **"lanetler"** yağdırdıkları görüldü.

Törenden sonra Ertuğrul Dönmez ve Nurtekin Sevimli'nin cenazeleri Ankara'ya, Selahattin Odabaş'ın cenazesi de uçakla Sivas'a gönderildi.

Birand: TRT'nin kararını bekliyorum

Haber Merkezi — TRT Teftiş Kurulu'nun 32. Gün yapımcısı gazeteci-yazar **M. Ali Birand** hakkında hazırladığı **"hususi evrakta sahtecilik ve dolandırıcılık"** iddialarına ilişkin TRT üst yönetimi suskunluğunu sürdürürken M. Ali Birand, **"TRT'nin kararını bekliyorum"** dedi.

TRT Genel Müdürü **Kerim Aydın Erdem**, konuyla ilgili bilgi almak isteyen gazetecilerin telefonlarına çıkmadı.

Gazeteci Mehmet Ali Birand, iddialar konusunda Cumhuriyet'e şu açıklamayı yaptı:

"Sayın Uğur Mumcu'nun dünkü sayınızda yayımlanan iddialarıyla ilgili olarak daha önce genel bir açıklama yapmıştım.

Şu sırada TRT üst yönetimi konuyla ilgili son incelemelerini ve değerlendirmesini yapmaktadır. Gerçek kararı verecek olan makam TRT Kurumu'dur. İddialarda taraf olduğum için, incelemeyi etkilememek amacıyla, sonuç alınana kadar başka bir açıklama yapmayacağım. TRT Kurumu'nun kararını bekliyorum."

İki anahtar bir ömür

(Baştarafı 1. Sayfada)
daha da uzuyor. İşçinin, İstanbul'un orta halli semtinde ortalama fiyatı 400 milyon lira olan bir daireyi alabilmek için 49 yıl, lüks daire için 124 yıl, gecekondu için 9 yıl para biriktirmesi zorunlu oluyor. İzmir'de bir işçinin orta halli semtte daire sahibi olmak için çalışacağı süre 30 yıl oluyor. Lüks daire için 75 yıl, gecekondu için de ortalama 3 yıl çalışması gerekiyor.

Ev ve araba

Memurlar, ev ve araba alabilmek için işçilerden daha uzun süre çalışmak zorunda kalıyorlar. Memurlar, aylık ortalama 1 milyon lira olan maaşlarının zorunlu harcama dışında kalan bölümüyle, Ankara'da daireye 124 yıl, lüks daireye 318 yıl, gecekonduya da 20 yıl sonra kavuşabiliyorlar. Alınacak evin, İstanbul'da olması durumunda bu süre, normal bir daire için 196 yıl, lüks bir daire için 490 yıla çıkıyor. İstanbul'da alınacak bir gecekondu için memurun, 34 yıl beklemesi gerekiyor. Memurların İzmir'de normal bir daire için çalışmaları gereken süre 120 yıl olarak belirlenirken, lüks daire için bu süre 300 yıla kadar çıkıyor. Memurun, gecekondu alması da 7 yıl çalışmasıyla mümkün olabiliyor.

Memurların araba sahibi olabilmeleri, *sıfır kilometre Şahin* marka yerli otomobil için 20 yıl, lüks Avrupa arabalar için 490 yıl çalışıp para biriktirmekle gerçekleşebiliyor.

Aynı koşullar içinde işçi ve memurlar, bir ev ve bir arabaya en az üç kuşak sonra sahip olabiliyorlar.

Kaynaklar iyi hesaplandı

(Baştarafı 1. Sayfada)
karmaşa yok. Belki bir iki tane, daha programın anlamını kavramamış arkadaş çıkabilir" diye konuştu.

DYP seçim bildirgesinin ekonomik bölümünü hazırlayan Çiller, kendisine yöneltilen eleştiriler konusunda Cumhuriyet'in sorularını yanıtlarken öteki partilere de **"İki anahtar hedefinde birleşme"** çağrısı yaptı. Çiller, **"Eğer biz Türkiye'yi o düzeye getiremiyorsak veya hedefleyemiyorsak, vay iktidar taliplilerinin haline"** dedi.

Hayali değil

Çiller, **'hayali olarak'** nitelenen iki anahtar hedefini savunurken şunları söyledi:

"İki anahtar, halkın ve Türkiye'nin ihtiyacı olan bir hedeftir. Bu ertesi gün ya da 6 ay sonra herkese anahtar dağıtacağız anlamına gelmiyor. Türkiye o hedefe istikrarlı, bilinçli bir yönetimle varır. Ben diğer partileri de bu hedefte birleşmeye çağırıyorum. Bu gayet hesaplı yapılmış, bütün kaynakları ve talepleri iyi hesaplanmış bir programdır. Türkiye'deki ve dünyadaki en iyi beyinler tarafından hazırlanmıştır. Ben eleştirileri korku ifadesi olarak görüyorum."

İki anahtar hedefine ne kadar zamanda ve hangi kaynaklarla varılacağını çarşamba günü açıklayacağını belirten Çiller, 1965-1973 yılları arasında emeklilerin ikramiyeleri ile ev alabildiklerini anımsatarak **"Vatandaşı, kuracağımız kredi mekanizmaları ile banka kesimindeki reformlarla o düzeye getiremiyorsak veya amaçlamıyorsak, emeklinin durumunu geri vermeyi hedefleyemiyorsak, vay iktidar taliplerinin haline"** diye konuştu.

Eleştiriye yanıt

İki anahtarı devletin vermeyeceğini vurgulayan Çiller, bu hedefe ulaşılırken enflasyonunun da düşürüleceğini anlattı. Çiller, Başbakanlık Danışmanı **Bülent Gültekin**'in eleştirilerini ise **"Tar